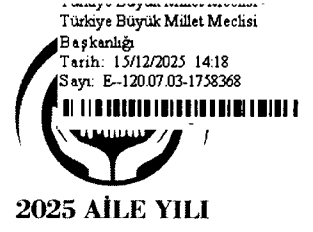

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-19036700

Konu : Soru Önergeleri (7/35827-7/35828)

7/35827 }
7/35828 } 6k 36

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.11.2025 tarihli ve 1728292 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Elazığ Milletvekili Sayın Gürsel EROL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/35827 ve 7/35828 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/35827-7/35828 Cevap Metni (3 Sayfa)

**Elazığ Milletvekili Sayın Gürsel EROL'a Ait 7/35827 ve 7/35828 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Bununla birlikte yoksulluk döngüsünden çıkarmak amacıyla özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Öte yandan çocuklu hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Diğer taraftan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları bünyesinde faaliyet gösteren Sosyal Marketler, temel ihtiyaçlara erişimde güçlük yaşayan 3294 sayılı Kanun kapsamındaki hanelere yönelik olarak yürütülen projelerdir. Sosyal Marketlerde, ihtiyaç sahibi vatandaşlara gıda, temizlik malzemesi, giyim ve benzeri temel ihtiyaç ürünleri ücretsiz olarak sunulmakta ve vatandaşların ihtiyaçlarını kendi tercihleri doğrultusunda karşılayabilmeleri sağlanmaktadır.

Bu kapsamda tematik ve kapsayıcı sosyal yardım programları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız desteklenmekte olup sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı veriler yıllık olarak yayımlanan Bakanlığımız faaliyet raporlarından takip edilebilmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi yoluyla çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED) verilmektedir. SED Hizmeti bir sosyal yardım değil, sosyal hizmet modelidir. Ailelerin ekonomik olarak güçlendirilmesinin yanı sıra psikososyal açıdan desteklenmesini temel almaktadır.

Bununla birlikte hizmetten yararlanan ailelerden istihdama katılabilecek durumda olanların İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek sahibi olmalarına çalışılmaktadır.

SED hizmetinin en önemli bileşeni alanda çalışan meslek elemanları tarafından ailenin ihtiyaç duyduğu konularda psikososyal müdahale bileşenidir.

Yapılan inceleme ve değerlendirme sürecinde aile içinde sorunların çözülmesi, ailenin ve çocuğun çevreye uyumu, çocuğun okula uyumu ve eğitime devamı, kriz durumundaki kişilere psikososyal destek sağlanması, ailelerin ebeveynlik becerilerinin artırılması vb. konularında mesleki müdahalede bulunmaktadır.

Ayrıca SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak, fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla 2017 yılında başlatılan “*SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi*” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağındaki bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır. Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Ayrıca ihtiyaç duyulan vakalarda 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereği danışmanlık, eğitim ve sağlık tedbiri alınabilmektedir.

SED Hizmetine ihtiyaç duyan hanelere yönelik olarak uygun bulunması halinde Bakanlığımız tarafından yürütülen diğer çocuk odaklı sosyal ve finansal destek programları da uygulanabilmektedir.

Bakanlığımızca her ilde oluşturulmuş *Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetleri yürütülmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda;

- *Sokakta Risk Altında Bulunan Çocuklara Yönelik*; alan taramaları yapılmakta, tespit edilen çocuk ve ailelere yönelik yürütülen çalışmalar sonucunda çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti sunulmakta, gerek görülmesi halinde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte ve çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.
- *Risk Altında Bulunduğu Okullar Tarafından Değerlendirilen Çocuklara Yönelik*; okullarda rehberlik servisi, okul yönetimi ve öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde okula devamsızlığı gibi göstergelerle yapılan değerlendirmeler sonucunda risk altında olduğu değerlendirilen veya sosyal hizmet müdahalesi gereken çocukların ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik ailelerle görüşmeler gerçekleştirilmektedir. Görüşmeler sonrası çocuğun ve ailenin ihtiyaçları belirlenerek, buna yönelik koruyucu, önleyici ve destekleyici tedbirler alınmakta, gerekli mesleki çalışmalar gerçekleştirilmekte, çocuğun aile ve okul ortamında takibi yapılmaktadır. Ayrıca okullarda ve aile görüşmelerinde Bakanlığımız hizmetlerine ve ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattına ilişkin bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.
- *Risk Altında Bulunan Çocukların İzlenmesine Yönelik*; çocukların önlenebilir risklerden korunması ve sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla, koruma kararı kaldırılarak ailesine teslim edilen, suça sürüklenen, ihmal edilen, sokakta çalıştırılan veya diğer nedenlerle risk altındaki çocukların ve ailelerinin uzman ekipler tarafından düzenli

aralıklarla izlenerek, durumlarına uygun desteklerden yararlanmalarının sağlanması amacıyla düzenli aralıklarla hane ziyareti yapılarak çocuğun ve ailenin risk ve ihtiyaçları değerlendirilmektedir. Gerekğinde mesleki müdahale ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına da yönlendirme yapılmaktadır.

- *Kırsal Bölgelerde Koruyucu ve Önleyici Hizmet Çalışmaları Yürütülen Çocuklara Yönelik*; köy ziyaretleri gerçekleştirilmekte; bu ziyaretlerde köylerde yaşayan çocukların durumları, aileleri ve köyde bulunan kamu görevlileriyle değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, çocuklar ve aileleri ihtiyaç duydukları sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmakta, risk altında olduğu tespit edilen çocuklar hakkında ilgili mahkemeden koruyucu ve destekleyici tedbir kararları alınmaktadır. Okula devam etmediği tespit edilen çocukların okula devamlarının sağlanması konusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Öte yandan kadınların istihdam edilebilirliklerinin sağlanması, istihdamının artırılması ve istihdamda kalmaları; yoksulluğun ve yoksulluk döngüsünün önlenmesi, sosyal dışlanmanın ve eşitsizliklerin azaltılması noktasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda, kadınların ekonomik olarak güçlenmesi hususu, Bakanlığımızın öncelikli çalışma alanları arasında bulunmaktadır. Bu kapsamda; kadın kooperatifleri, kadın girişimciliği ve NEET kadınlara yönelik projeler yürütülmektedir. Ayrıca, kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik imzalanan protokoller kapsamında çeşitli çalışmalar devam etmektedir.

- Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi
- Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi
- Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İş Birliği Protokolü
- Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılmasına Yönelik İş Birliği Protokolü
- Kadın Girişimciliğinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü
- Bilimsel Araştırma-Geliştirme, Yenilik ve Bilimsel Etkinlik İş Birliği Protokolü
- İş Pozitif Programı İş Birliği Protokolü
- IPARD Programına İlişkin İş Birliği Protokolü
- OSTİM İş Birliği Protokolü
- Türkiye'nin Girişimci Kadınları İş Birliği Protokolü
- Kadınların ve Engelli Bireylerin Ekonomik ve Sosyal Hayata Katılımlarının Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü
- Kadınlar için Enerji Okulu İş Birliği Protokolü
- Halkbank iş birliğinde Yükselen Kadınlar Programı
- Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) Arasında Turizm Sektöründe Kadın İstihdamının Artırılması ve Temsilîyetinin Güçlendirilmesine Yönelik İş Birliği Protokolü

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yürürlüğe konulan Kadının Güçlenmesi Stratejisi Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)'nda kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesine yönelik stratejiler ve çeşitli faaliyetlere yer verilmiş olup ilgili tüm taraflarla iş birliği içinde çalışmalar yürütülmektedir.